

SYLABUS PŘEDMĚTU:

Název předmětu: *NEZISKOVÝ SEKTOR*

Charakteristika kurzu: **volně volitelný,
ukončení zkouškou,
předpoklad úspěšného ukončení – sepsání a obhajoba
seminární práce**

Vyučující: **Simona Škarabelová, Mgr. Ph.D. (přednášející)
Ing. & Mgr. Michal Veselý (cvičící)**

Anotace kurzu:

Principiálně jde o seznámení studentů s odlišnostmi ve fungování neziskových organizací v porovnání s organizacemi tržního sektoru, jež pracují na ziskovém principu. Výklad je zaměřen na problematiku pochopení základních principů existence neziskového sektoru v národním hospodářství, objasnění definic a typologií neziskových organizací, jejich **poslání, funkcí, cílů a užitků**. Detailní pozornost je pak věnována základním čtyřem právním formám nestátních neziskových organizací v ČR, totiž občanským sdružením, obecně prospěšným společnostem, nadacím a nadačním fondům a církevním právníckým osobám. Vysvětleny jsou všechny faktory determinující činnost těchto organizací včetně nesourodých, legislativou daných podmínek jejich založení a řízení, práce s lidskými zdroji a fundraisingu. Okrajově je zmíněna i problematika vedení účetnictví, zdanění, hospodaření a kontroly. Probíraná látka je procvičena na seminářích. Pro úspěšné absolvování kursu je nutné sepsat a obhájit žádost o grant na projekt existující či imaginární neziskové organizace.

Obsah kurzu po jednotlivých tematických okruzích:

1. Zahájení výuky. Základní informace o předmětu a průběhu jeho výuky. Neziskový sektor – problematika pojmu, vymezení jeho postavení v národním hospodářství, jeho základní charakteristiky. Vzájemná interakce neziskových organizací s organizacemi ziskovými, zóny společného působení soukromých a veřejných organizací apod. Neziskové organizace v ekonomické teorii.
2. Historie a současnost neziskového sektoru v ČR. Porovnání stavu neziskového sektoru, typů neziskových organizací, podmínek jejich existence a plnění poslání a cílů v ČR, vybraných zemích EU, USA a Kanady.
3. Právní formy neziskových organizací – občanské sdružení a obecně prospěšná společnost. zahraničí. Právní postavení, postup při zakládání (zřizování). Náležitosti zakládacích listin, problémová místa v legislativě, rozdíly, výhody a omezení.
4. Případové studie – založení fiktivního občanského sdružení a/nebo obecně prospěšné společnosti.
5. Právní formy neziskových organizací – nadace a nadační fond, účelová zařízení církví a náboženských společností. Právní postavení, postup při zakládání (zřizování). Náležitosti zakládacích listin, problémová místa v legislativě, rozdíly, výhody a omezení.

6. Případové studie – nadace a nadační fond, vyhodnocování jednotlivých projektů.
7. Státní politika vůči neziskovým organizacím. Partnerství nestátních neziskových organizací a veřejné správy. Asociace neziskových organizací. Dobrovolnictví jako fenomén neziskového sektoru. Specifika dobrovolné práce, právní ochrana dobrovolné práce.
8. Financování neziskových organizací, fundraising, psaní projektů, žádosti o granty. Další metody fundraisingu – benefiční akce, direct mail, osobní schůzka, telefonní fundraising, testament fundraising apod.
9. Případové studie - praktické psaní projektů.
10. Řízení neziskových organizací – strategické plánování, marketing, komunikace, management, motivace, odměňování, organizace. Investice a inovace v praxi.
11. Případové studie – sestavení strategického plánu neziskové organizace.
12. Výkony neziskových organizací. Jejich kvantitativní a kvalitativní vyjadřování. S tím související specifika cenové tvorby a monopolního prostředí některých neziskových organizací. Zdanění neziskových organizací, účetnictví, audit.
13. Případové studie - zdanění neziskových organizací, účetnictví, audit. Konzultace učiva a napsaných projektů.

Literatura povinná:

- Škarabelová, S. Když se řekne nezisková organizace. Brno: Masarykova univerzita Brno, 2002, ISBN 80-210-3031-3.
- Rektořík, J. a kol. Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení. Praha: Ekopress 2001, ISBN 80-86119-41-6.

Literatura doporučená:

- Frič, Goulli. Neziskový sektor v ČR. Praha: Eurolex Bohemia, 2001.
- Schaad M. Neziskové organizace v ekonomické teorii, Brno: Masarykova univerzita Brno, 1998.
- Drucker, P.F. Řízení neziskových organizací. Praha: Management Press, 1994.
- Bárta, J. Strategické plánování pro neziskové organizace. Praha: NROS, 1997.
- Plamínek, J. a kol. Řízení neziskových organizací. Praha: Nadace Lotos, 1997.
- Potůček, M. Nejen trh. Praha: SLON, 1997.